Spis treści

Część szara: Podstawy i techniki pracy

1 Wprowadzenie do pracy na oddziale chorób wewnętrznych ► 1
1.1 Wywiad lekarski ► 1
1.2 Badanie fizykalne ► 2
1.3 Postępowanie po badaniu wstępnym ► 8
1.4 Przyjęcie na oddział pacjenta w stanie zagrożenia życia ► 9
1.5 Wizyta lekarska ► 10
1.6 Wypis pacjenta do domu ► 11
1.7 Recepty ► 13
1.8 Śmierć pacjenta ► 14
1.9 Zagadnienia prawne w codziennej praktyce szpitalnej ► 15
1.10 Medycyna oparta na faktach (ang. *evidence based medicine* – EBM) ► 17

2 Badania laboratoryjne ► 19
2.1 Badania mikrobiologiczne ► 19
2.2 Badania funkcjonalne w gastroenterologii ► 22

3 Diagnostyka nieinwazyjna ► 24
3.1 Pomiar ciśnienia krwi ► 24
3.2 EKG ► 25
3.3 Diagnostyka czynności wentylacyjnej płuc ► 34
3.4 Badanie ultrasonograficzne ► 37
3.5 Badanie echokardiograficzne ► 45
3.6 Badania rentgenowskie ► 47
3.7 Badanie scyntygraficzne ► 55

4 Diagnostyka i terapia inwazyjna ► 56
4.1 Endoskopia ► 56
4.2 Metody diagnostyczne kardiologiczne ► 59

5 Techniki wkłuć i iniekcji ► 64
5.1 Endoskopia ► 64
5.2 Punkcje ► 65
5.3 Biopsja ► 79

6 Sondy i cewniki ► 82
6.1 Sondy ► 82
6.2 Cewnikowanie pęcherza moczowego ► 84

7 Leczenie żywieniowe, infuzyjne i transfuzyjne ► 86
7.1 Leczenie transfuzyjne ► 86
7.2 Leczenie infuzyjne i żywienie pozajelitowe ► 89
7.3 Żywienie enteralne ► 91

8 Leczenie przeciwzakrzepowe i trombolityczne ► 94
8.1 Leczenie przeciwzakrzepowe i antyagregacyjne ► 94
8.2 Systemowe leczenie trombolityczne ► 100

9 Leczenie przeciwdrobnoustrojowe ► 102
9.1 Leczenie przeciwdrobnoustrojowe – wprowadzenie ► 102
9.2 Antybiotyki w infekcjach bakteryjnych ► 103
9.3 Leki przeciwgrzybicze ► 107
9.4 Leki przeciwwirusowe ► 108

Bibliografische Informationen
http://d-nb.info/113216401X

digitalisiert durch DEUTSCHE NATIONAL BIBLIOTHEK

10 Szczepienia ► 109
10.1 Szczepienia u dorosłych ► 109

11 Ogólne działania terapeutyczne ► 111
11.1 Dolegliwości żołądkowo-jelitowe ► 111
11.2 Zaburzenia snu ► 113
11.3 Ból ► 115
11.4 Leki psychotropowe ► 119
11.5 Internistyczna terapia nowotworowa ► 121
11.6 Przeszczep szpiku kostnego i komórek macierzystych ► 127
11.7 Donacja narządów ► 128

12 Sytuacje problemowe w terapii lekowej ► 129
12.1 Terapia lekowa w niewydolności nerek ► 129
12.2 Terapia lekowa w niewydolności wątroby ► 133
12.3 Terapia lekowa u pacjentów geriatrycznych ► 134
12.4 Terapia lekowa podczas ciąży i okresu karmienia ► 136
12.5 Interakcje międzylekowe ► 138
12.6 Przyjmowanie leków i pokarmów ► 144

Część zielona: Objawy przewodnie

13 Najczęstsze objawy główne ► 145
13.1 Gorączka nieznanego pochodzenia (ang. *fever of unknown origin* – FUO) ► 145
13.2 Utrata masy ciała ► 148
13.3 Obrzęki ► 150
13.4 Zmiany skórne ► 153
13.5 Świąd uogólniony ► 159
13.6 Powiększenie węzłów chłonnych ► 161
13.7 Przerzuty z nieznanego ogniska pierwotnego (ang. *cancer of unknown primary* – CUP) ► 163

14 Objawy główne: klatka piersiowa ► 166
14.1 Ból w klatce piersiowej ► 166
14.2 Kaszel ► 170
14.3 Krwioplucie ► 172
14.4 Duszność ► 174
14.5 Sinica ► 177
14.6 Wysięk opłucnowy ► 179

15 Objawy główne: jama brzuszna ► 182
15.1 Nudności i wymioty ► 182
15.2 Zaburzenia połykania ► 184
15.3 Ostry brzuch ► 186
15.4 Niedrożność jelit (łac. *ileus*) ► 191
15.5 Biegunka ► 193
15.6 Zaparcia ► 198
15.7 Hepatomegalia ► 200
15.8 Splenomegalia ► 202
15.9 Żółtaczka ► 203
15.10 Wodobrzusze ► 207

16 Objawy główne: nerki i drogi odprowadzające mocz ► 209
16.1 Zaburzenie w opróżnianiu pęcherza moczowego ► 209
16.2 Poliuria ► 210

16.3 Hematuria ► 210
16.4 Białkomocz ► 212
16.5 Nietrzymanie moczu ► 214

17 Objawy główne: układ ruchu ► 217
17.1 Bóle stawów ► 217
17.2 Bóle okolicy krzyżowej ► 220

18 Objawy główne: układ nerwowy ► 225
18.1 Zawroty głowy ► 225
18.2 Omdlenia ► 228
18.3 Śpiączka ► 231

19 Wskaźniki laboratoryjne – diagnostyka różnicowa ► 236
19.1 Zmiany w wartościach wskaźnika sedymentacji erytrocytów ► 236
19.2 Diagnostyka różnicowa nieprawidłowych wartości wskaźników laboratoryjnych ► 237

Część niebieska: Obraz chorobowy

20 Choroby serca i układu krążenia ► 243
20.1 Infekcyjne (bakteryjne) zapalenie wsierdzia ► 243
20.2 Zapalenie mięśnia sercowego ► 245
20.3 Zapalenie osierdzia ► 247
20.4 Kardiomiopatie (ang. *cardiomyopathy* – CM) – przegląd ► 248
20.5 Kardiomiopatia rozstrzeniowa (ang. *dilated cardiomyopathy* – DCM) ► 249
20.6 Kardiomiopatia przerostowa (ang. *hypertrophic cardiomyopathy* – HCM) ► 250
20.7 Zwężenie ujścia zastawki aorty ► 252
20.8 Niedomykalność zastawki aortalnej (ang. *aortic insufficiency* – AI) ► 254
20.9 Zwężenie ujścia zastawki mitralnej (stenoza mitralna) ► 256
20.10 Niedomykalność zastawki dwudzielnej (ang. *mitral insufficiency* – MI) ► 258
20.11 Zespół wypadania płatka zastawki mitralnej ► 260
20.12 Nabyte wady zastawkowe prawego serca ► 261
20.13 Wrodzone wady zastawkowe – przegląd ► 262
20.14 Zwężenie ujścia zastawki tętnicy płucnej ► 263
20.15 Ubytek przegrody międzykomorowej (ang. *ventricular septal defect* – VSD) ► 264
20.16 Ubytek przegrody międzyprzedsionkowej (ang. *atrial septal defect* – ASD) ► 265
20.17 Niewydolność serca ► 266
20.18 Choroba niedokrwienna serca ► 274
20.19 Ostry zespół wieńcowy (OZW) – zawał mięśnia sercowego ► 278
20.20 Zaburzenia rytmu serca – przegląd ► 285
20.21 Zaburzenia rytmu serca z bradykardią ► 294
20.22 Zaburzenia rytmu serca z towarzyszącą tachykardią ► 297
20.23 Nadciśnienie tętnicze ► 303
20.24 Hipotonia i dysregulacja ortostatyczna ► 309
20.25 Tętniak aorty ► 311
20.26 Tętniak rozwarstwiający aorty (łac. *aneurysma dissecans aortae*) ► 311
20.27 Choroba tętnic obwodowych (ang. *peripheral artery disease* – PAD) ► 312
20.28 Ostre zamknięcie światła tętnic kończyn ► 314
20.29 Zespół Raynauda ► 315
20.30 Zakrzepowe zapalenie żył powierzchownych ► 316
20.31 Zakrzepica żył głębokich ► 317
20.32 Nadciśnienie płucne, przewlekły zespół serca płucnego (łac. *cor pulmonale chronicum*) ► 319

21 Choroby układu oddechowego ► 322
21.1 Zespół hiperwentylacyjny ► 322
21.2 Zespół bezdechu śródsennego ► 323
21.3 Ostre zapalenie oskrzeli ► 324
21.4 Rozstrzenie oskrzeli ► 325
21.5 Astma oskrzelowa (łac. *asthma bronchiale*) ► 326
21.6 Przewlekłe i przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli ► 331
21.7 Rozedma płuc ► 334
21.8 Śródmiąższowe choroby płuc (ang. *interstitial lung diseases* – ILD) – przegląd ► 336
21.9 Egzogenne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych ► 337
21.10 Pylice płuc ► 338
21.11 Sarkoidoza (łac. *morbus Boeck*) ► 339
21.12 Zapalenie płuc ► 341
21.13 Gruźlica (łac. *tuberculosis* – tbc) ► 347
21.14 Rak płuc ► 350

22 Choroby przewodu pokarmowego ► 353
22.1 Urazowe przedziurawienie błony bębenkowej ► 353
22.2 Uchyłki przełyku ► 354
22.3 Przepuklina rozworu przełykowego ► 355
22.4 Choroba refluksowa/zapalenie przełyku ► 356
22.5 Rak przełyku ► 358

23 Choroby żołądka ► 359
23.1 Ostre zapalenie błony śluzowej żołądka ► 359
23.2 Przewlekłe zapalenie błony śluzowej żołądka ► 360
23.3 Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy ► 361
23.4 Rak żołądka ► 365

24 Choroby jelita cienkiego i grubego ► 369
24.1 Zespół złego wchłaniania ► 369
24.2 Nietolerancja składników pokarmowych ► 372
24.3 Zaburzenia czynnościowe ► 373
24.4 Choroba niedokrwienna jelit ► 374
24.5 Przewlekłe zapalne choroby jelit ► 375
24.6 Choroba uchyłkowa jelit ► 380
24.7 Zapalenie uchyłków ► 381
24.8 Polipy okrężnicy ► 382
24.9 Rak jelita grubego ► 384
24.10 Choroby okolicy anorektalnej ► 386

25 Choroby trzustki ► 388
25.1 Ostre zapalenie trzustki ► 388
25.2 Przewlekłe zapalenie trzustki ► 391
25.3 Nowotwór trzustki ► 393
25.4 Guzy neuroendokrynne (ang. *neuroendocrine tumors* – NET) układu pokarmowego (*gastroenteropancreatic* – GEP) ► 394

26 Choroby wątroby ► 397
26.1 Ostre wirusowe zapalenie wątroby ► 397
26.2 Przewlekłe zapalenia wątroby ► 401
26.3 Stłuszczenie wątroby ► 403
26.4 Marskość wątroby ► 404
26.5 Hemochromatoza ► 406
26.6 Nadciśnienie wrotne ► 408

26.7 Encefalopatia wątrobowa ► 410
26.8 Ostra niewydolność wątroby ► 411
26.9 Pierwotna marskość żółciowa wątroby (ang. *primary biliary cirrhosis* – PBC) ► 412
26.10 Nowotwory wątroby ► 413

27 Choroby dróg żółciowych ► 414
27.1 Kamica żółciowa ► 414

28 Choroby nerek ► 419
28.1 Kłębuszkowe zapalenie nerek (łac. *glomerulonephritis* – GN) ► 419
28.2 Zespół nerczycowy ► 421
28.3 Śródmiąższowe zapalenie nerek ► 422
28.4 Zakażenia układu moczowego ► 423
28.5 Cewkowe zaburzenia funkcji nerek ► 426
28.6 Ostra niewydolność nerek ► 427
28.7 Przewlekła niewydolność nerek ► 429
28.8 Zwężenie tętnic nerkowych ► 432
28.9 Kamica nerkowa ► 433
28.10 Rak nerkowokomórkowy ► 437
28.11 Choroby torbielowate i nieprawidłowości budowy nerek ► 438

29 Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej ► 439
29.1 Zaburzenia nawodnienia ► 439
29.2 Hiponatremia ► 440
29.3 Hipernatremia ► 442
29.4 Hipokaliemia ► 444
29.5 Hiperkaliemia ► 446
29.6 Magnez ► 447
29.7 Hipokalcemia ► 448
29.8 Hiperkalcemia ► 449
29.9 Zaburzenia gospodarki kwasowo-zasadowej ► 451
29.10 Kwasica metaboliczna ► 451
29.11 Zasadowica metaboliczna ► 452

30 Choroby reumatologiczne i immunologiczne ► 454
30.1 Choroby zwyrodnieniowe ► 454
30.2 Fibromialgia ► 455
30.3 Gorączka reumatyczna ► 457
30.4 Reumatoidalne zapalenie stawów (rzs) ► 458
30.5 Reaktywne zapalenia stawów – zespół Reitera ► 463
30.6 Choroba Bechterewa ► 464
30.7 Toczeń rumieniowaty układowy (ang. *systemic lupus erythematosus* – SLE) ► 465
30.8 Zespół Sjögrena ► 467
30.9 Postępująca twardzina uogólniona ► 468
30.10 Zapalenie wielomięśniowe i zapalenie skórno-mięśniowe ► 469
30.11 Zapalenia naczyń – przegląd ► 471
30.12 Zapalenia naczyń związane z obecnością ANCA ► 472
30.13 Guzkowe zapalenie tętnic ► 474
30.14 Polimialgia reumatyczna i olbrzymiokomórkowe zapalenie tętnic ► 475
30.15 Alergie ► 477
30.16 Amyloidoza ► 481

31 Choroby układu kostnego ► 482
31.1 Osteoporoza ► 482

31.2 Osteomalacja ► 485
31.3 Choroba Pageta (łac. *osteitis deformans*) ► 486

32 Choroby metaboliczne ► 487
32.1 Porfirie – przegląd ► 487
32.2 Ostra porfiria przerywana ► 487
32.3 Przewlekła porfiria wątrobowa ► 488
32.4 Dna moczanowa (łac. *arthritis urica*) ► 489
32.5 Choroby przebiegające z zaburzeniami metabolizmu lipidów ► 491
32.6 Cukrzyca (łac. *diabetes mellitus*) ► 496
32.7 Śpiączka cukrzycowa ► 507
32.8 Hipoglikemia ► 509

33 Choroby gruczołów wydzielania wewnętrznego ► 510
33.1 Wole ► 510
33.2 Hipotyreoza ► 512
33.3 Hipertyreoza ► 513
33.4 Orbitopatia tarczycowa ► 516
33.5 Choroby tarczycy przebiegające z procesem zapalnym ► 517
33.6 Rak tarczycy ► 518
33.7 Pierwotna nadczynność przytarczyc ► 520
33.8 Wtórna nadczynność przytarczyc ► 521
33.9 Niedoczynność przytarczyc ► 522
33.10 Pierwotny hiperaldosteronizm (zespół Conna) ► 523
33.11 Zespół Cushinga ► 524
33.12 Niedoczynność nadnerczy ► 527
33.13 Ginekomastia ► 529
33.14 Hirsutyzm i wirylizacja ► 530
33.15 Guz chromochłonny nadnerczy ► 531
33.16 Akromegalia ► 532
33.17 Hiperprolaktynemia ► 533
33.18 Niedoczynność przedniego płata przysadki ► 534
33.19 Moczówka prosta (łac. *diabetes insipidus*) ► 535

34 Schorzenia hematologiczne ► 537
34.1 Niedokrwistości – przegląd ► 537
34.2 Niedokrwistość z niedoboru żelaza ► 538
34.3 Niedokrwistość megaloblastyczna ► 540
34.4 Niedokrwistość hemolityczna ► 541
34.5 Przewlekłe schorzenia mieloproliferacyjne ► 544
34.6 Przewlekła białaczka szpikowa (ang. *chronic myeloid leukemia* – CML) ► 545
34.7 Czerwienica prawdziwa ► 547
34.8 Ostre białaczki ► 548
34.9 Chłoniak Hodgkina
(choroba Hodgkina, limfogranulomatoza, ziarnica złośliwa) ► 550
34.10 Chłoniaki nieziarnicze (ang. *non-Hodgkin lymphoma* – NHL) ► 552
34.11 Przewlekła białaczka limfatyczna (ang. *chronic lymphocytic leukemia* – CLL) ► 554
34.12 Szpiczak mnogi (łac. *myeloma multiplex* – MM) – szpiczak plazmocytowy ► 556
34.13 Zespół mielodysplastyczny (ang. *myelodysplastic syndrome* – MDS) ► 559
34.14 Niedokrwistość aplastyczna ► 562
34.15 Ostra agranulocytoza ► 563
34.16 Skazy krwotoczne – przegląd ► 564
34.17 Koagulopatie – przegląd ► 565
34.18 Hemofilia ► 566

34.19 Zespół von Willebranda-Jürgensa ► 567
34.20 Małopłytkowości ► 568
34.21 Zaburzenia czynności płytek krwi (trombocytopatie) ► 570
34.22 Naczyniowe skazy krwotoczne ► 571
34.23 Zespół dużej śledziony ► 572

35 Choroby zakaźne ► 573
35.1 Choroby infekcyjne wywoływane przez wirusy ► 573
35.2 Zakażenie wirusem HIV ► 587
35.3 Bakteryjne choroby zakaźne ► 593
35.4 Pierwotniaki, grzyby i robaki pasożytnicze ► 607

36 Dermatologia ► 616
36.1 Leczenie miejscowe ► 616
36.2 Częste problemy dermatologiczne ► 618

37 Neurologia ► 621
37.1 Polineuropatie (ang. *polyneuropathy* – PNP) ► 621
37.2 Przepuklina krążka międzykręgowego (dyskopatia) ► 623
37.3 Bóle głowy ► 624
37.4 Zapalenie opon mózgowych i mózgu ► 626
37.5 Stwardnienie rozsiane (łac. *sclerosis multiplex* – SM) ► 629
37.6 Udar niedokrwienny mózgu ► 631
37.7 Zespół parkinsonowski ► 635
37.8 Demencja ► 638
37.9 Napady padaczkowe ► 641
37.10 Choroba alkoholowa (alkoholizm) ► 643

Część czerwona: Intensywna terapia

38 Ogólna intensywna terapia ► 646
38.1 Resuscytacja krążeniowo-oddechowa ► 646
38.2 Inwazyjna wentylacja mechaniczna ► 651
38.3 Nieinwazyjne metody wentylacji (ang. *non-invasive ventilation* – NIV) ► 654
38.4 Czasowa (przejściowa) elektrostymulacja serca ► 655
38.5 Zespół rozsianego wewnątrznaczyniowego wykrzepiania (ang. *disseminated intravascular coagulation* – DIC) ► 656
38.6 Dawkowanie leków przy podawaniu z użyciem pomp infuzyjnych ► 657

39 Specjalistyczna intensywna terapia ► 659
39.1 Wstrząs – przegląd ► 659
39.2 Wstrząs hipowolemiczny ► 660
39.3 Wstrząs anafilaktyczny ► 661
39.4 Wstrząs septyczny ► 662
39.5 Wstrząs kardiogenny ► 664
39.6 Obrzęk płuc ► 664
39.7 Zatorowość płucna ► 666
39.8 Ciężki stan astmatyczny (łac. *status asthmaticus*) ► 668
39.9 Zespół ostrej niewydolności oddechowej (ang. *acute respiratory distress syndrome* – ARDS) ► 669
39.10 Odma opłucnowa (*pneumothorax*) ► 670
39.11 Aspiracja ► 671
39.12 Ostre krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego ► 672
39.13 Krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego ► 675

39.14 Sytuacje nagłe związane z działaniem wysokich temperatur ► 676
39.15 Sytuacje nagłe związane z działaniem niskich temperatur ► 677
39.16 Porażenie prądem ► 679
39.17 Utonięcie ► 680
39.18 Zatrucia ► 681
39.19 Ośrodki toksykologii w Polsce ► 683

40 Załączniki ► 684
40.1 Markery nowotworowe ► 684
40.2 Substancje czynne i nazwy handlowe leków ► 685
40.3 Badania laboratoryjne – wartości referencyjne ► 713

Indeks ► 717